Debreczen 1897. XXIV. évfolyam 176. sz. Csütörtök, julius 29.

Előfizetési árak:
Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Főpiacz, a városházzal szemben.

Hirdetések:
Egy hasábos petit soronkint 5 krjával számittatnak.

10 forintos buza.

— julius 29.

Tiz forinton felül jár a buza ára és a budapesti piacz hetek óta a hausseban előljár; ugy látszik, hogy a külföldi piaczok is követik, mert Amerikából is emelkedő irányzatot jeleznek, daczára annak, hogy ott jó termés van; és nálunk, valamint Európa nagy részében rossz. Nem mondjuk, hogy az árban némi visszaesés lehetősége ki van zárva, de a körülmények olyanok, hogy az áremelkedés természetesnek és tartósnak látszik és igy azt egyelőre tényképen fogadhatjuk el.

Ezzel a ténynyel tökéletesen agyon van csapva az agráriusok minden jóslata és minden okoskodása!

Mert kétségbevonhatatlan axiomaképen, évek óta hirdették ezek a következő tanokat: Nem a tultermelés és igy nem a tulságos készletek és nagy kinálat, nem a tengerentuli tartományok tömegversenye és olcsóbbá vállt szállitási képessége okozta a buzának évek óta észlelhető rossz árait, hanem annak legfőbb oka két körülményben keresendő. Egyfelől: a papiros buzának, a határidő üzletre kötésnek szándékos és a spekuláczió érdekében álló ár-depressziója; másfelől: az aranyvaluta; az ezüstnek demonetizáczióját, mivel a pénz drágulása és az árak csökkenése szoros összefüggésben áll és feltétlen alaptörvénynek lőn felállitva, hogy mig a határidő, főleg a fedezetlen kötések üzlete be nem tiltatik, mig az ezüst értéke a bimmetalizmus utján helyre nem állittatik, addig csakis hanyatló gabonaárakkal lesz dolgunk és csak a mesterséges spekuláczió, meg a gazdák kizsákmányolása fog uralkodni, addig a 6 frtos ár fog állandó lenni és a ki ama két rendszabályt nem követeli, nem létesiti, az nem barátja a mezőgazdáknak, az merkantilista; az a mozgó tőke eszköze, vagy ura, az nem jó nemzetgazda és nem jó hazafi!

Nos, a követelt rendszabályokat nem léptették életbe; csak Németország rendszabályozta meg egy kissé a gabonatőzsdét azon követelések irányában és mégis a határidőüzlet nemhogy nyomná az árakat, most emeli azokat, erről mindennap tanubizonyságot tesz az árjegyzés, és az aranyvaluta sehol ezt meg nem akadályozza, sőt a forgalom szolidságát és biztonságát mindenütt nagy mértékben mozditja elő.

Nem állanak elő a papirosbuza csinálói depresszióval: nem törekesznek rontani az árakat, pedig tabellákkal (miket kikaptak Ruhland felületes könyvéből,) börzehistóriákkal, miket rendesen megczáfoltak, azt bizonyitgatták évek óta az agrárius urak, hogy azok csinálják a rossz árakat és egyebet nem is csinálnak. Évek mesés adatai és felületes okoskodása, egy csomó rossz röpirat és több hirlapczikk tökéletesen elegendők voltak arra, hogy némelyek elhigyjék és másokkal is elhitessék, hogy a nemzetgazdaság évszázados törvényei, a kereslet és kinálat, a szükséglet és fedezet, a jó pénz előnye az értékben csökkenő pénz felett, a nemzetközi forgalom természetes kiegyenlitő hatása, a termelési és szállitási költségek döntő árképző hatása, mind hazugságok; elég ha egy pár amerikai, vagy berlini spekuláns összebeszél, hogy csinál ilyen meg olyan gabnaárt a világnak és azt a világ elfogadja, mint parancsot, ellenállás, ellenakczió nélkül!

Mind ennek a felületességgel összeállitott légvárnak, ennek az okoskodásnak most vége van, a tények jöttek a tudomány segitségére, a piaczi árak a német hamis iskola czáfolatára. Honnan van a jó ár, miért emelkedik a buza ára? Lehet — kell-e most már józan embertől ma ezt Magyarországon kérdezni? Azt hiszszük, nem! Látja, tudja mindenki,

TÁRCZA.

Pepi tánt.

Irta: **Juhász Sándor.**

Mogorva, zsörtölődő természetü volt a Pepi tánt. Folytonosan haragudott, jókedvében nem látta senki soha. Mosolyogni ugyan mosolygott eleget, hanem ez a mosoly mely sokszor rángásba hozta ajkait is, csak a guny, a zsarnokoskodó erőszak fegyvere volt. Néha mikor legjobban dühöngött, a legnagyobb harag tombolt belsejében, akkor kaczagta el magát. De aki ilyenkor ránézett arczára, megborzadt. Ajkai szederjesek voltak s hevesen rángatóztak, szemei kidülledtek s két hatalmas könnycsepp csillogott bennük. Aztán hirtelen melle is elkezdett zihálni, mint a fuldoklóé. Lábai összecsapódtak, összerogytak, — nem birták sovány vézna testét. Ilyenkor aztán rendesen le kellett egy kevés időre feküdnie. Beteg volt.

A fiatal arczokat ki nem állhatta. Unokáját, Bellát is csak azért szerette olyan nagyon, mert olyan baba arcza volt. Vagy mert tán annyira hasonlitott az ő ifjukori arczához. Senki sem kutatta, mert félt haragjától. De Bellát végtelenül szerette. Sokszor órákig elbeczézgette, odavonta maga mellé s aztán belenézett bogár fekete szemeibe hosszan. Tengermélységet látott ottan, de nem félt tőle. Ő tudta benne a járást. Neki is olyan mély tüzü, kitapasztalhatatlan szemei voltak. Persze ma már savószinüek. Hja, dehát 60 év sok idő, kivált hogyha örökösen zsörtölődni *kell*, mint néki.

Csak egytől óvta Bellát, a férfiaktól. Pedig már tizennyolcz éves volt. Nem tudta szenvedni őket s azt akarta, hogy Bella is kerülje. A multból maradt rá ez a gyülölet, ez a kiméletlen harag és sötét megvetés minden iránt, ami férfi, ami fiatal ember. Mert ő soha férjhez nem ment. Vénkisasszony maradt negyvenéves koráig, azután meg felcsapott nagynénének. Hiszen attól senki se kérdi, volt-e asszony, vagy nem ő csak nagynéni, semmi más. Akinek kötelessége unokahugát szeretni, beczézni s aztán ha ő behunyja szemeit, minden vagyonát reátestálni. De csak egy feltétel mellett. Ha nem megy soha férjhez. Bella csak nevetett ennek hallatára, mert tudta, hogy meglágyitja ő a nagynéni szivét s akkor is reátestálja vagy tán csak akkor testálja rá vagyonát, ha férjhez megy s apró kis cseppséget ringat karjai közt. De Pepi tant csak szomoruan ingatta fejét a nevetés láttára s aztán halk hangon kezdett hozzá beszélni.

— Ne nevess Bella, ne nevess! A te kis buksi fejeddel fel sem tudod te még fogni, hogy mit nevetsz most ki. — Látod, én sem mentem férjhez soha. Ne menj te sem édes Bellám. Tudod, hogy én csak javadat akartam mindig, most is azt akarom. Ismerem már az életet eléggé. Oh, ha *akkor* ismertem volna! De hát akkor nem ismertem. Én is igy ábrándoztam akkor, mint te édesem. Egy büszke, délczeg termetü ifju után, aki szép volt, mint egy Adónisz s erős, mint egy — bika. Eszményképem volt. Imádtam, rajongtam érte. Ha meghallottam sarkantyujának pengését — mert katonatiszt volt — remegés fogott el s rohantam ész nélkül elébe. Látta, tudta ő is, hogy mennyire szeretem, mennyire imádom. Tetszett neki. Mulattatta. S ugy mutatta, mintha ő is hasonlóan szeretne. — Pedig csak játszott velem. Oh, ne mondjátok azt, hogy a lány, mert a férfi szokott játszani a leánynyal, mint a macska az egérrel. — Mikor látta, hogy komolyan veszem udvarlását, ott hagyott, kinevetett. És én ott vergődtem tehetetlenül kinomban, nyomoruságomban, mint a pókhálóba került bogár.

Elhallgatott. Szemében valami vad, szenvedélyes tüz hevült. Merőn bámult maga elé. Ajkai egy kissé remegtek. Aztán megjelent szemében két ragyogó gyöngy. Oh, minő fájdalom facsarhatta azt ki onnan! — Azt mondják, hogy a

aki látni akar, hogy a készletek és termés csekélysége és a kereslet aránylag nagyobb volta idézték ezt elő.

Volt és van spekuláczió mindig, habár formája, ereje annak változik, most is közremüködik az árképződésben, de csak az a spekuláczió érvényesül és jut czélhoz, mely megfelel a tényleges viszonyoknak, eddig a piaczokon való készletek és kinálat nagysága következtében kénytelen volt rontani az árakat, most emeli azokat, mert a készletek és kinálat nagy mértékben tényleg is csökkentek és őszre, tavaszra sem mutatkoznak sokkal kedvezőbbeknek.

Ami árkülönbség van az egyes piaczok közt, az a helyi és forgalmi viszonyokat felhasználó, illetőleg kifejezésre jutott spekuláczió vagy esetleg annak hiányából magyarázható ki. Igy pl. Németországban a liverpooli és newyorki paritással szemben 66—70 kr, sőt 2 frt árkülönbség (kisebb ár) van métermázsánként ez év első felében, a tavalyi év megfelelő időszakának árviszonyaikhoz képest, mert a tőzsdeüzlet szenved az uj rendszabályok folytán. A német agráriusok követelték e rendszabályokat, most megadják azok árát.

Agrárius urak! Ha eddig tanultak a németek hamis tanaiból, most tanuljanak szomoru tapasztalataikból?

Országgyülés.

Budapest, julius 28.

Ülés előtt a képviselőház folyosóján *Rigó* Ferencz hegyesre fent bajuszszal, sarkantyus csizmában leste az érkezőket s a kezében tartott ivre szorgalmasan gyüjtötte az aláirásokat. A vitarendező bizottság nagyon előrelátó. Az ülések elején mindig előkészitenek néhány névszerinti szavazást kérő ivet. Ki tudja, nem lesz-e szükség? Rigó Ferencznek pompás humora van, konstatálja a folyosó népe. A folyosón ugyanis a miniszteri szoba felé tart Bánffy Dezső br. miniszterelnök, a ki most érkezik a házba. Rigó Ferencz utját állja s elébe tartja az ivet.

— Ird alá kegyelmes uram!

A jelenet szemlélői ezideig mosolyogtak, ezután azonban elképedtek mert megtörtént a csoda, hogy a miniszterelnök is aláirta az ivet.

— Már a miniszterelnök is obstruál! — háborgott a folyosó.

De azután aláirta az ivet Pulszky Ágost s még néhány más szabadelvü párt is. Az egyik képviselő végre is megnézte: micsoda ördöngős ivet körözitt Rigó Ferencz, a melyet egymás után ir alá Bánffy Dezső báró és Kossuth Ferencz, Pulszky Ágost és és Just Gyula? S a titok kiderült. Egy öreg negyvennyolczas honvéd *előfizetési felhivása* volt *Hervadt lombok* czimü verskötetére.

— Ugyan mért nem irtad a másik felére a békefeltételeket! — sopánkodtak a szélbalok.

A Ház tanácskozó termében ezalatt folyt tovább a tárgyalás. Felolvasták az inditványkönyvet, melybe Rátkay László jegyzett inditványt a segesvári Petőfi-szobor megkoszoruzása tárgyában. A Ház az inditvány megokolását a holnapi ülés elején fogja meghallgatni.

Az ülések meghosszabbitásának inditványához *Lepsényi* Miklós szólt, a klotür feleslegességét bizonyitva.

Ez alatt elterjedt a folyosón a hir, hogy több szónok nem fog beszélni s a meghosszabbitási inditvány felett a vitát bezárják. A képviselők kiváncsian tódultak a terembe, hogy ennek a jelenetnek tanui legyenek. Általános csendben jelentette ki az elnök.

— Szólásra többé senki sem lévén feljegyezve, a vitát bezárom.

Nem volt meglepetés a vita bezárása, amint hogy tudva volt, hogy a záróbeszédekkel is hamarosan végeznek.

Eközben azonban volt egy személyes jellegü felszólalás is. Sima Ferencz ujabb aposztrofálására Gajári Ödön konstatálta, hogy az ő legutóbbi beszédét a Házban is, a sajtóban is ép ugy félreértették, mint a hogy félreértette a Károlyi Sándorra vonatkozó részt Sima.

Ezután elhangzottak a záró beszédek és aztán a *miniszterelnök inditványát a többség elfogadta.* Majd Győry Elek még arra kérte a Házat, hogy a hosszabb üléseket méltányossági okokból csak holnaptól kezdjék meg, a mely kérésnek az előzékeny többség kész örömest eleget is tett, mire az elnök az ülést felfüggesztette.

Szünet után a czukoradó-javaslat félbenmaradt tárgyalását folytatták és *Neményi* Ambrus előadó megtartotta záróbeszédét.

Utána még *Kossuth* Ferencz mondta el záróbeszédét azután a vita folytatását holnapra halasztották és *Sima* Ferencz interpellált „ő felségének a Ház tanácskozási rendjébe való beavatkozása“ tárgyában.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök az interpellácziora nyomban válaszolt. Konstatálja, hogy a kormányt nem érheti az a vád, mintha a korona személyét a vitába bevonta volna. A miniszterelnök a koronától se nem kapott felhatalmazásokat arra, hogy a Ház tanácskozási rendjét megváltoztassa, a mi azonban nem zárja ki azt, hogy a kormány a parlamenti tárgyalások nyugalmának biztositására ne kezdeményezzen olyan intézkedéseket, melyeket az óhajtott czélra helyesseknek véleményez.

A miniszterelnök korrekt válaszát ugy az interpelláló, mint a Ház is tudomásul vette.

Ezzel az ülés véget ért.

A parlamenti béke. A képviselőházban tegnap hirtelen és váratlanul a békés áramlat kerekedett felül. A harczias szellemü ellenzék végre a jobbik eszét vette elő s az obstrukcziót rendező bizottság délelőtt elhatározta, hogy az egy órás meghosszabbitást czélzó inditvány felett való vitát még az nap berekeszti, ami meg is történt. Másfelől a kormányhoz legközelebb álló egyik lap közölte a béke

---

kagylók is fájdalmukban szülik a gyöngyöket.

Szomoruan ingatta ősz fejét, mintha a téli zuzmarás fa lombját megrázza a süvitő északi szél.

Halkan dadogta:

— Ne menj férjhez Bella, ne menj férjhez.

De férjhez ment. Egy reggel csak arra ébredt fel a Pepi tánt, hogy Bella nagyon kiöltözött s igen-igen izgatott volt. Rosszat sejtett. Hirtelen megkérdezte, mi baja:

— Semmi. Épen semmi. Csupán csak az, hogy ma — megkérik a kezét. Pepi tánt arcza elborult, szomoruan hagyta ott Bellát. Bezárkózott belső szobájába. Ki se jött egész délelőtt. Ebédre is csak a Bella könyörgésére jelent meg az asztalnál.

Mikor bement az ebédlőbe, már mind bent voltak. Ott volt a vőlegény is. Egy sudár magas, izmos, daliás termetü, szép ifju, Réthy Béla. Összerázkódott, midőn meglátta s megborzadt, mikor a nevét meghallotta. Vissza szeretett volna menni szobájába, de mégis erőt vett magán s nyugodtan leült az asztal mellé. Hideg volt és kimért. A vőlegénynyel egyszer váltott csak szót, azt is csupán udvariasságból, máshoz senkihez sem szólt egész ebéd alatt. Aztán alighogy az utolsó tál ételt is feladták, felállt s kiment szobájába.

Nyugodtan, hidegen távozott, de mikor ott volt szobájában, mikor egyedül érezte magát, előtört magába zárt érzelemvilága. Fényes nagy könnyecseppek jelentek meg szeme alsó héján s melléből keserves zokogás tört fel ellenállhatlan erővel. Ráborult a diványra, összekulcsolt kezeit előrenyujtotta s arczát beletemette ruhája csipkéibe. Valóságos viz lett a könnyeitől. Maga sem tudta, miért sirt, csak sirt keservesen. Olyan ismerősnek találta a vőlegényt, mintha az ő vőlegénye lett volna s még a neve is ugy hasonlitott az ő vőlegénye nevéhez. Feltámadt szivében a mult egész emlékével . . .

Hanem többet nem találkozott vele egész az esküvőig. Kerülte a mennyire csak tehette. Az esküvőről is szeretett volna elmaradni. Oda mégis csak elment, hanem már a lakomára este sehogysem akar benézni. Megint csak Bellának kellett bevinni a vendégek közé. Már akkor javában állt a táncz. A gyors forgatagban alig tudta üdvözölni ismerőseit. Legutoljára ment a férfiak közé. Hanem majd hanyatesett, amint közéjük nyitott. Ott volt köztük az ő — vőlegénye is. Egy hatalmasan elhizott szálas katona. Gyorsan észrevették egymást. Találkozott tekintetük.

Honnét jött? Hogy került ide? Egyszerüen. A vőlegény nagybátyja. Annak lakodalmára jött el.

És ott álltak egymással szemben. Egy édes érzelem mozdult meg sziveikben a régi, régi multból s mintha keserüen facsarta volna sziveiket, két könyecseppet csalt szemeikbe. Szólni nem tudtak, csak megfogták egymás kezét és belenéztek egymás szemeibe hosszan, mélyen. Észre sem vették a körültök állókat, magukkal voltak elfoglalva. Aztán megszólaltak halkan. Egyik is, másik is. Csak ennyi volt az egész:

— Eliz!

— Jenő!

S egy raj támadt fel a mult érzelmeiből. Olyan édesen s mégis olyan fájón hangzott ez a két szó, ez a két név Pepi tánt kimutatott a tánczolók felé.

— Látja?

— Látom.

Szomoru volt a hang, amelylyel ezt kimondták. Telve bánattal és lemondással. Azután már nem sokat beszéltek. Félrevonultak egy sarokba. Nézték egymást szótlanul, hallgatva a vidám zenét, amely most nekik csak visszhang volt a multból.

Abból az édes, drága-drága multból.

Juhász Sándor.

föltételeit, melyeket ha elfogad az ellenzék, elmarad a klotür. Ezek: 1. *obstrukcziónak proprio motu való megszüntetése*; 2. *a Ház elé terjesztett törvényjavaslatok letárgyalása*; 3. *az ellenzék nem obsrtuálja az indemnityről és a proviziomról szóló törvényjavaslatokat.* Ezzel szemben kész a kormány a *16. §-t megfelelő módositással* törvénybe iktatni. Az ellenzékiek kijelentették, hogy a *föltételeket elfogadják*, az *obstrukcziót* beszüntetik. A megegyezés még csak a provizorium tekintetében kétséges, amennyiben az ellenzék nem hajlandó erre nézve feltétlen garanciát nyujtani. Ez a kérdés foglalkoztatta elsősorban a tegnap délutáni minisztertanácsot. Remélhető azonban, hogy a miniszterelnök által mára egybehivott konferenczia tisztázni fogja e tekintetben is a helyzetet. A konferencziára az összes pártok elnökei és vezérei hivatalosak. Ha a konferenczia kivánt eredményt ért el, — a *czukoradó* javaslatot nyomban letárgyalják; a főrendek is elfogadják s az *augusztus 1-ére* törvényerőre emelkedik. A mi a 16 §-t illeti e tekintetben már tisztában vannak a pártok. A M—g tudni véli, hogy az uj szövegezéssel *Győry* Elek fog megbizatni. Hir szerint esküdtszék elé utaltatnak azok a becsületsértési és rágalmazási perek is, melyeknek szereplői nyilvános számadásra kötelezett pénzintézetek igazgatói, tisztviselői, részvényesei, továbbá papok és valószinüleg az ügyvédek és orvosok dolgai is, a menynyiben azok hivatásukkal, illetve hivatalos tényked ésükkel vannak kapcsolatban.

—

= **A török-görög békekötés.** Konstantinápolyból jelentik, hogy a békeszerződés kilencz szakasza már meg van szerkesztve. Várják, hogy a nagyhatalmak meg fognak egyezni Görögország pénzügyi ellenőrzésére vonatkozólag is. Török körökben azt állitják, hogy a békeszerződés aláirása előtt a krétai kérdés megoldását fogják sürgetni.

A távirat-feladás megkönnyitése.

A nagyváradi posta- és távirda igazgatóság a következő hasznos ujitásról értesiti lapunkat:

1. Azon czélból, hogy oly postahivataloknál is lehessen táviratokat feladni, a hol *távirdahivatal* nincs, a zárt levelezőlapokhoz hasonló alaku, zárható *„táviratlapok“* vannak forgalomban. Ily táviratlapok kaphatók minden posta- és távirda, illetve postahivatalnál, nemkülönben a frankojegy-árusoknál darabonként 31 krajczárért s felhasználhatók a magyar korona területén bárhol, Európa bármely államába szóló táviratok feladásánál.

Azokra nézve, akik távirdával nem biró helyeken laknak, a táviratozást ezen lapok használata megkönnyiti, mert *bármely postahivatal elfogadja* s a legelső postainditással küldi el a legközelebbi távirdahivatalhoz *express levelek* módjára és *dijmentesen.*

Ha a feladó ajánlva kivánja a zárt táviratlapon irt táviratot a távirdahivatalhoz elküldetni, ezért meg kell fizetnie a 10 kr. ajánlási dijat.

A zárt táviratlapon irt távirat a levélgyüjtő-szekrénybe való bedobás utján is feladható.

2. Egy ily táviratlapon minden ráfizetés nélkül fel lehet adni egy a *magyar korona területére, Ausztriába a megszállott tartományokba, Németországba* vagy *Szerbiába* szóló 11 szóból álló táviratot; 10 szón felül minden további szóért 3 kr. jár s ezeknek diját, a táviratlap belső oldalára ragasztandó megfelelő értékü frankojegyekkel kell leróni.

Ha a távirat czimzettje oly helyen lakik, a hol nincsen távirdahivatal, a czimben meg kell nevezni az utolsó távirda nevét, a czim előtt pedig a *továbbszállitás módját*; nevezetesen a belföldi forgalomban:

a) *„postával“*, ezért dij nem jár;

b) *„postán ajánlva“*, ezért 10 kr. dij jár;

c) *„postán express“*, ezért 25 kr. dij jár;

d) *„küldöncz fizetve“*, ezért 40 kr. dij jár.

3. A zárt táviratlap miként való használására nézve annak külső oldalán rövid „figyelmeztetés“ foglaltatik; a ki azonban bővebb tájékozást kiván, vagy ha külföldre szóló, ugyszintén ha sürgős táviratot akar feladni, vagy a választ is bérmentesiteni kivánja, ha táviratának mikor történt kézbesitéséről értesitést kiván, az felvilágositásért a postahivatalhoz fordulhat, mely azt köteles megadni.

4. A távirdahivatal a posta utján hozzá érkezett zárt táviratlapon irt táviratot még azon esetben is azonnal továbbitja, ha a dijak nincsenek is teljesen fedezve, feltéve, hogy a fedezetlen dij 20 krnál nem több és a feladó teljes czimét a táviratlap megfelelő helyén feljegyezte. Ez okból a feladónak saját érdekében áll, hogy czimét és lakását a legnagyobb pontossággal irja fel a távirat lapra.

A hiányzó dijak portomentes levelezőlap utján 10 kr. költséggel együtt a feladótól utólagosan szedetnek be.

5. Ha a távirat dijából 20 krnál több fedezetlen, vagy ha kevesebb is, de a feladó czimét fel nem jegyezte; a távirdahivatal a zárt táviratlapon irt táviratot a feladónak, illetve a beküldő postahivatalnak visszaküldi.

6. Elrontott táviratlapok 1 kr. ráfizetés mellett becserélhetők, az azokon felragasztott, fel nem használt frankojegyek pedig az 10%-ának levonása mellett épen ugy válthatók be a postahivataloknál, mint az elrontott frankojegyek.

Városi közgyülés.

— Második nap. —

Debreczen, julius 29.

Ma délelőtt 9 órakor megnyitotta gróf *Degenfeld* József főispán a folytatólagos közgyülést, amelyre, daczára hogy még több fontos tárgy várt elintézésre, csak mintegy 30 városatya jött el.

A „nagy“ Debreczen.

Mióta Bécs elnyelte a körülötte fekvő helységeket és apró városokat, amelyek addig is külvárosokul tekinttettek, a bécsi lokal-patriotizmus a Nagy-Bécsnek kezdi nevezgetni a császár-várost. Ugyanilyen okból Debreczenre is rá fog illeni a *Nagy* jelző, ahogy a régi belváros szük határai az uj szabályozási terv megállapitása után kiterjeszkednek észak felé a Nagyerdőig, keletre a Csapó-kert legszélső sövényéig, délre a téglaskert tulsó széléig és nyugotra a Tóczó folyásáig. Legalább is négyszer akkora lesz ezután Debreczen mint most. Bele férne akár egy világváros.

Ezutal a szabályozási határvonalak megállapitásáról van szó, hogy a szabályozási tervek mielőbb előterjeszthetők legyenek. A tanács ezt maga is sürgősnek látván, — a szabályozási határvonalat, ugy amint azt az épitési bizottság kidolgozta s a mint szombati számunkban ismertettük, elfogadásra ajánlja.

Rösler Richárd: Ezeknek a külterkeknek bevonása a város belterületébe sokkal jelentősebb, mint gondolnánk, mert az lényeges kötelezettségekkel jár. Kanalizáczió, kövezés, közvilágitás, a rend és biztonság mind kiterjesztendő lesz oda is és az a kiadásokat nagy mértékben emelni fogja. Kéri bővebb indokolás végett visszautasitani a javaslatot a tanácshoz.

Grót *Degenfeld* József és *Stahl* Géza felvilágitása után a többség a javaslatot elfogadta.

Segély a nagytemplom javitásához.

A debreczeni ref. egyház presbyteriuma az iránt intézett kérvényt a városhoz, hogy a nagytemplom épületének kijavitására 70.000 drb téglát dijmentesen adományozzon.

A városi tanács e kérvényt azon jelentés mellett, hogy a kért 70,000 drb téglát a sürgős szükségre való tekintettel a ref. egyháznak feltételesen, — t. i. akként, hogy ha ennek dijtalanul való kiadását a bizottsági közgyülés el nem határozná, annak árát, ezrét 13 frtjával számitva, a ref. egyház a házipénztárnak megfizetni tartozik — már kiadta s miután a benyujtott költségvetéssel és kimutatással beigazoltatott a 70.000 drb téglának az emlitett czélra való szükségessége — javasolja a tanács a téglamennyiségnek dijtalanul való adományozását.

A közgyülés hozzájárult e javaslathoz.

A nyomdász-kongresszus.

A debreczeni könyvnyomdász önképző- és segélyző egylet a f. évi augusztus 20. 21 és 22-én városunkban megtartandó országos nyomdász-kongresszus czéljainak előmozditására a várostól 500 forint segély adományozását kéri. A városi tanács 200 frt megadását javasolja.

Dr. *Wolafka* Nándor v. püspök melegen szólalt fel a mellett, hogy a betüderék munkásainak érdekében az egész országból városunkba sereglő nyomdász vendégek innen kellemes benyomással és jó emlékkel távozzanak. Ohajtaná, ha a vendégek ellátása és az ünnepélyek költségei ne terhelnék a helybeli nyomdászok zsebeit. Ezért kevesli a tanács által javasolt összeget és azt legalább még 100 frttal felemelni kéri.

Rösler Richárd emlékeztet arra, hogy Debreczen volt a nyomdászat zászlóvivője, a nyomdászok országos kongresszusára ideérkező vendégeket tehát illő részéről is vendégszeretetébe fogadni. Szivesen felemeli a Wolafka püspök által inditványozott összeget is még 100 forinttal.

Dr. *Fejér* Ferencz és *Komlóssy* Arthur támogatták a magasabb segély megadását, amire a közgyülés e czélra *300 forintot* megszavazott.

Alapitvány az uj katonai nevelő intézetekben.

A városi tanács a m. kir. honvédelmi miniszternek a tervbe vett katonai nevelő- és képző intézeteknél alapitványi helyek létesitése iránt Debreczen sz. kir. városhoz intézett leiratát azon javaslattal terjesztette a közgyülés elé, hogy a maga részéről eltérőleg a jog- és pénzügyi bizottság véleményétől, mely három 200 frtos hadapród iskolai alapitvány létesitését javasolja, két 200 frtos alapitványt a hadapród iskolában, egy 400 frtosat pedig a katonai főreáliskolában tegyen Debreczen sz. kir. város, mely összesen 800 frtot tevő összeg az 1898. évtől fogva a rendes költségvetésbe felveendő.

Dr. *Wolaffka* Nándor óhajtja, hogy alapitó oklevél készittessék, melyben a megadott évi 800 forintos alapitvány azokhoz a feltételekhez köttessék, hogy az alapitványt debreczeni illetőségü ifju, vallásküloönbség nélkül élvezze és hogy a város kijelölési joga fentartassék minden esetben.

Gróf *Dégenfeld* József főispán inditványára az alapitó oklevél megtételét és

a valláskülönbség nélkül való adományozást — mint feleslegest — mellőzik és a közgyülési határozatba beveszik, hogy első sorban debreczeni ifju élvezheti az alapitványt és a város kijelölési joga fenntartatik.

A „Hungária“ bérlete.

A tanács javasolja, hogy a Hungária épületében levő eddig használt helyiségeket 1899. február 1-ig tartsák meg bérletben azaz az eddigi bérletet egy évre hosszabbitsák meg az eddigi 7795 forint évi bérért.

Nagy vitát idézett elő az a javaslat, amelyet gróf *Dégenfeld* József tiltakozása daczára sem tudtak elkülöniteni a városház épitésének kérdésétől. Többen ugy találták, hogy a városházbeli keresztépület, az eddigi börtönhelyiség átalakitható és abban legalább egyrésze a Hungária épületben levő hivataloknak elhelyezhető lenne, ami csökkentené a bérterhet. De végre is belátta mindenki, hogy ezen az állapoton a városház kérdésének eldöntésén kivül más nem segithet és igy megszavazták a bérlet meghosszabbitását.

Uj egyenruházat a rendőrségnél.

A rendőrtisztviselők valamint a rendőr legénység egyenruházatára és rangjelzésére vonatkozó 1895. október 28-án kelt szabályrendeletet, a mely már miniszteri jóváhagyást is nyert, *Boczkó* Sámuel rendőrfőkapitány módositani óhajtja. A rangjelzésre vonatkozó javaslatain kivül kivánja, hogy a mezőrendőrség tisztviselőire és a mezőrendőrökre is terjesztessék ki ez a szabályrendelet és hogy a védelemre gyenge spanyol kard helyett, félgörbe magyar jellegü kardot viseljenek.

Arra a kérdésre, hogy az ezzel járó költségek mennyit tesznek ki és honnan fedezik azokat, *Boczkó* főkapitány kijelentette, hogy a tisztviselők magak fedezik a költségeket, a rendőrök költségei pedig nem fogják tullépni az eddigi költségvetés keretét.

E megnyugtató kijelentés után a módositást elfogadták.

A tanyabirtok szabadforgalma.

Dragota Natália ifj. Boczkó Sámuelné és Dragota Miklós az iránt folyamodtak a városhoz, hogy a puszta-macsi tanyabirtokukra bekebelezve lévő statutum törlésére alkalmas engedélyt kapjanak. Ez az ősi statutum arról szól, hogy Debreczenben tanyabirtokot más mint házzal biró okleveles polgár nem szerezhet.

A tanács a jog- és pénzügyi bizottsággal egyetértőleg a kérelmet teljesithetőnek találja vagyis nekik az engedély arra, hogy ingatlanukról ezen korlátozó statutumot töröltethessék, — kiadandó volna. Egyidejüleg javasolja, hogy a statutum nemcsak ezen, hanem *általában az összes tanyabirtokokról törlendő volna*. A közgyülés engedélyezte a kérvényezőknek a törlést és utasitotta a tanácsot, hogy a statutum *általános törlését* tárgyalja és a novemberi közgyülés elé hozza.

Utczaelnevezés, házszámozás.

Dr. Fejér Ferencz előadja bejelentett inditványát, mely szerint az utczák elnevezését és a házak számozását végrevalahára foganatositsák.

Dr. Wolaffka Nándor, *Oláh* Károly tanácsnok, dr. *Nagy* Zsigmond dr. *Burger* Péter és *Komlóssy* Arthur főjegyző egyetértenek abban, hogy ezt az ügyet végre már el kell intézni és a közgyülés utasitotta a tanácsot, hogy a jog- és pénzügyi bizottság meg a tanács tárgyalják le a kérdést mielőbb és miután a bizottsági tagoknak kellő tájékozásuk végett 15 nappal előbb a javaslatot kinyomatva megküldték, tüzzék azt ki a novemberi közgyülésre.

Kisebb ügyek.

A Frőbel gyermekkert egyletnek két évre 2—200 frt segélyt szavaznak meg.

A martinkai ev. ref. leányegyház iskolaépülete kibővitésére a szükséges tégla és faanyagot adományozzák.

A debreczeni *ev. ref. egyháztanács* az 1896 ik évről fentlévő 345 frt 20 kr *nyomdai számlatartozás elengedését* kérte, melynek teljesitését a tanács javaslatához képest megtagadják.

Özv. *Keresztfalvy* Antalné szül. Szabó Ilonát, a ki férjhezmenetel által vesztette el debreczeni illetőségét, 8 gyermekével együtt dijmentesen visszavették a községi kötelékbe.

Kövesdi Jánost telekeldarabolás iránt beadott kérelmével elutasitasitották.

Simonffy Imre polgármesternek szabadságidejét két héttel, *Gergely* Antal apópénztárnoknak 3 hóval meghosszabbitották. Három havi szabadságidőt kapott *Bartha* László városi irnok is.

Özv. *Horváth* Ferenczné szül. Kiss Juliannának néhai férje temetkezési költségei fejében 26 frt 84 krt valamint 81 frt 33 kr. évi özvegyi segélyt szavaztak meg.

Bartók György városi hajdut és *Bartus* István gyalogrendőrt nyugdijazták.

Végül kihirdették dr. *Isoó* János orvostudori és *Osinger* Nándor állatorvosi okleveleit és a közgyülés a főispán éltetésével feloszlott.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg **hétfőn** később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára irni, ha lehet porzó nélkül!

A Gönczy-egyesület „Otthon“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyüjtőszekrényből a beadványok kivétetnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartatnak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattár a feleknek felvilágositásokat ád hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A debreczeni kir. járásbiróság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Famunkatanitás. A kézügyesitő egyesület főreáliskolai mühelyében d. u. 2—4 óráig Kedden előkészitő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Nyilvános olvasóterem a kollégi nyitvaumban van hétfőn, szerdán, szombaton, d. u 3—6-ig.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Népkönyvtár az árok-utczai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

— **Debreczen és a segesvári ünnep.** Megmozdult az országos nagy ünnep közeledtére, amelyet a nemzeti kegyelet a szabadságharcz vértanui halált halt Tyrteusa emlékének rendez a fejéregyházi mezőn, ahol elesett Petőfi és Segesvár legszebb terén, amelyről a szem épen beláthatja a véráztatta sikságot. — Az ország minden részéből küldöttségek érkeznek holnap a nagy ünnepre, koszorukat vivén magokkal a Petőfi emlékekre *Debreczen* város közönsége sem marad el az ünnepélyről, nem is maradhat. Hiszen itt, a Batthiány-utczai lakásán kötötte fel a kardot Petőfi, mikor ifju, szerető felesége áldásával elindult Erdélybe, a haza védelmére s — meghalni a hazáért meg a szabadságért, melyet senki szebben nem tudott megénekelni — csak ő. A városi tanács ma délután intézkedik, hogy Debreczen városa is képviselve legyen Petőfiyek a segesvári vármegyeház előtt és a fehéregyházai sikon emelt emlékek leleplezésénél. *Komlóssy* Arthur főjegyző már gyönyörü babér és borostyán koszorut rendelt meg *Heykál* Ede füvészkerti főkertésznél. A koszorura nemzeti szinü szalagot kötnek, ezzel a fölirással:

„Szabadságharczunk dalnokának Debreczen szab. kir. város közönsége.“

Ma délután határoznak a felett is, hogy kikre bizza a város a koszorut. Valószinüleg *Oláh* Károly tanácsnok és *Koncz* Ákos levéltárnok viszik magukkal és fogják ez igazán nemzeti ünnepen képviselni Debreczen városát. A küldöttek ma este indulnak Segesvárra.

— **Végh Gyula jubileuma.** Holnapután, julius hó 31-én lesz huszonöt éve, hogy a közgyülés *Végh* Gyulát megválasztotta rendőrfogalmazónak. Ugyanazon a napon letette az esküt és elfoglalta állását. Az ifju tisztviselő négy évre rá már a közigazgatási biráskodással bizatott meg és 1878-ban rendőr alkapitánynyá emelkedett. Tizenhárom év előtt vette át a II. kerületi kapitáeyság vezetését. Érdemeiért mult évben a tiszteletbeli főkapitány czimmel ruházták fel. Huszonöt éven át tudta *Végh* Gyula a rendőrtiszt exponált állásában megtartani a város közönségének osztatlan becsülését és tiszteletét, amit csakis az emberieséggel párosult lelkiismeretesség, az önzetlen kötelesség teljesités és a becsületes, szorgalmas munka érhet el. Tisztviselőtársai a negyedszázad fordulóján f. évi julius hó 31-én este 8 órakor a Bikában banketet rendeznek kitünő jubiláló kollégájuk tiszteletére és üdvözlésére, aki ugyancsak elhuzódik minden gratuláeziótól és ünnepeltetéstől, nem találván másnak csak természetesnek, hogy a tisztviselő, ha huszonöt esztendőn át viseli hivatalát, mindig teljesiti a kötelességét.

— **Tanácsülés.** A városi tanács szombaton d. e. 10 órakor sürgős folyó ügyek elintézése végett rendkivüli ülést tart.

— **Viszontlátás 25 év mulva.** Az 1872. évben a debreczeni főiskolában érettségit tett, most már jeles férfiakká fejlődött ifjak ma találkoztak ujra, 25 év mulva. A találkozás reggel 8 órakor történt a kollegium nagy tanácstermében; innen istentiszteletre mentek, hol Szele György bakonyszegi lelkész gyönyörü beszédet mondott s az emelkedett hangulatot Szotyori Nagy Károly müvészi zongorajátéka koronázta meg. Innen a Dobos-Pavillonba tértek. Itt pompás, izletes banquett várta a társaságot, Bornyász József jó konyhájához és lelkiismeretes kezeléséhez méltóan. A egykori iskolatársak közül megjelentek:

Bartha Mór kir. mérnök Szatmár, Bátorkeszi Béla orvos Turkeve, Benedek Sándor közig. itélő biró Budapest, Berencsy János ügyvéd H.-Nánás, Dr. Csikós Sándor orvos Debreczen, György Ferencz ref. lelkész családjával Eresi, Gyulai Károly magánzó Debreczen, Hajdu Zsigmond ref. lelkész Batiz, Holländer Dezső ügyvéd Batiz, Horváth Sándor táv. főtiszt Debreczen, Kovács Márton tisztviselő Budapest, Medgyessy Ferencz p.

ü. titkár családjával Debreczen, Mihály Károly ügyvéd családjával Tasnád, Papp Lajos táv. főtiszt Debreczen, Róbel Román p. ü. számvizsgáló Budapet, Sós Albert szolgabirói irnok családjával Debreczen, Sternberg Gyula ügyvédjelölt Budapest, ifj. Sternberg Gyula ügyvéd N.-Károly, Szabó József táv. főtiszt Debreczen, Szatmáry Károly Andor főszolgabiró B.-Torda, Szele György ref. lelkész Tépe, Szilágyi Imre ügyvéd Debr., Szücs László M.-Cséke, Thierry Adolf B.-pest, dr. Uy Kálmán honv. ezredorvos Deb. családjával Vári Sándor tanitó Békés, családjával.

Ezenkivül Tóth József gymn. tanár, ki a jubiláló társaságnak tanára volt és Sz. Nagy Károly jeles zeneszerző jelenléte emelte az ünnepélyes szinezetet.

Lapunk zártakor a banquett javában foly, toast ömlik Rácz zenekara lelkesit.

— **Honvédtisztek estélye.** A m. kir. debreczeni 3. honvéd gyalogezred tisztikara folyó hó 31-én este a nagyerdei Dobos-pavillonban táncestélyt rendez, melyre a „Lawn-tennis kör“ tagjait ismerőseikkel tisztelettel ez uton hivja meg a rendezőség. Az estély kezdete 8 órakor.

— **Debreczeniek külföldön.** Az idén kevés az olyan debreczeniek száma, akik külföldi országok meglátogatására szánták el magokat. Ez ideig mindössze tizen kértek külföldi utlevelet; ezeknek fele tourista utat tesz, — másik fele pedig kenyérkeresetből vagy mesterségének további pallérozása végett indul külső országokba. Külföldi utlevelet a következők kaptak: gr. *Degenfeld* József főispán, aki leányai, Mária és Anna gróf kisasszonyok társaságában tesz Augusztus hónapban hosszabb utazást; — *Simonffy* Emil zenede-igazgató, *Szinay* Gyula orsz. képviselő, *Tóth* Béla gyógyszerész és dr. *Kentzler* József orvos egészitik ki azt a debreczeni kis társaságot, amely a nyugat magas kulturájában való gyönyörködésben keres az idén kellemes szórakozást. A többiek, akik külföldi utlevéllel indultak vándor utra a nagyvilágban, egy kivételével törekvő mesterlegények: — névszerint Székely Lajos, kőmives, Nyiry Mihály kefés, Morvay Zoltán és Weinrauch József nyomdászok, meg Palyasku Jakab János kintornás.

— **Az orosi Ubrik Borbála.** Az Ubrik Borbála rémes históriájára emlékeztető eset foglalkoztatja pár nap óta a nyiregyházai rendőrséget, melyhez följelentés érkezett, hogy az orosi szőllőhegy egyik földházában, ládába szoritva egy teljesen meztelen fiatal leányt tartanak. E följelentés folytán Kovács Pál rendőrtanácsos nehány csendőr kiséretében kiment a helyszinére és a följelentésben meghatározott helyen csakugyan megtalált a fiatal 17 éves leányt, Összezsugorodva szorongott egy ¼ méter hosszu ládában. Teljesen meztelenül feküdt a láda fenekén. A leány, a ki mint a vizsgálat kideritette, teljesen hülye és beszélni nem tud, Németh József vasuti kalauznak a gyermeke. Az apja havi 9 frt tartásdijat fizet érte a szőllőtulajdonosnak. A botrányos esetről jegyzőkönyvet vettek fel. S a hatóság egyelőre arról gondoskodott, hogy a szerencsétlen leány megfelelő ellátásban részesüljön.

— **Tolvajok a Hortobágyon.** Alig egy hete daczára dicsérte Farkas Albert mátai biztos a földmivelésügyi miniszter előtt a hortobágyi pásztor népet. Hogy milyen jámbor, becsületes jóerkölcsü emberek. Rendőrnek, csendbiztosnak, bíróságnak vajmi ritkán van dolga vélük. S ime mikor ilyen jó bizonyságot tesz mellettök a puszta fő-fő inspektora, kevéssel utánna kiderül, hogy bizony a régi betyártempók még most is fel-fel burjánozak oda kint a pusztán s a csikósok magok lopják el a czifra ménesbül a gazdák szebb csikóit, — a gulyások meg a vasalóban lopott bornyu pecsenyéjéből csapnak vidám dáridót. E hónapban ilyen módon tünt el a ménesekből nehány csikó. De a mátai biztos mindig megcsipte a tolvajt. Tegnap meg a sároséri gulyást épen akkor lepte meg, a mikor a Magyar János gazda egyik tehenét nyuzta. A mezőrendőrség szigoru nyomozást inditott a hortobágyi pásztor nép között.

— **A csapókerti szédelgő vőlegény.** Nem régen irtunk Dihel Jánosról, az ismert házasságszédelgőről, kit Kisjenőn elfogtak, de a csendőrök nem tudták átszolgáltatni a hatóságnak, mivel sem a járásbiróság sem a szolgabiróság nem tartotta magát illetékesnek arra, hogy az ügyet átvegye. A kalandor tehát, a ki ravasz fortélyossággal csunyán becsapott egy *Csapókerti* leányos családot is, könnyü szerrel szabadult a kriminális helyzetből s annyira elbizakodott lett, hogy nem is igen iparkodott a környékről elpárologni. Teljes biztonságban hitte magát a történtek után s nyugodtan folytatta életmódját mint házasságszédelgő. Algyesten is megjelent őkelme s egy ottani molnár leányának tett házassági igéretet, kiadva magát Martin György székudvari földbirtokosnak és mészárosnak. Hogy a molnárék mennyivel fizették meg a veszedelmes kalandor ismeretségét, arról nem szól a tudósitás, csak annyit tudunk még, hogy a vőlegény szereplése feltünt a községi rendőrnek s miután ott is ismerik a házasságszédelgő eseménydus multját, a gyakornokok alapján letartóztatták s átadták a borsosjenői szolgabirónak. A hires vőlegény ezuttal aligha fogja elkerülni a jól megérdemelt büntetést.

— **Simli Mariskát elfogták.** Ki ne ismerné Simli Mariskát, a reverendás kisasszonyt, aki a jószivü debreczeni közönséget is már két izben csapta be szélhámoskodásával, — aminek egy sajtópör lett csupán a vége, ahol a vádlott kisasszonyt el is itélte a biróság. Végzete Gráczban érte utól. Sziria szép fővárosában is a soha meg nem jelenő lapjára gyüjtött előfizetőket. De uri passzióira nem telt a pénze s a hitelezők panaszára a dutyiba került. A kerületi járásbiróság előtt azzal volt vádolva, hogy egy fiakkeresnek és a lakásadó asszonyának egy krajczárt sem fizetett. S a mikor azok pénzüket követelték, kitünt, hogy összesen hét krajczár van a zsebében. A kisasszony kijelentette, hogy hitelezőit nem akarta megcsalni. Arra számitott, hogy szépirodalmi lapjára kap előfizetéseket és az igy befolyó pénzből majd kielégit mindenkit. A biró fölmentette az excentrikus hölgyet, a rendőrség azonban még mindig fogva tartja. A börtönből előkelő személyekhez kérő leveleket irogatott, — de most már senkinek sem esett meg a szive a csaló kisasszonyon.

— **A nótakirály visszajön.** *Dankó* Pista, a zseniális magyar dalköltő, a debreczeni közönség kitüntető pártolása által felbuzditva, három előadásra visszajön hozzánk. A társulat megerősödött *Kósa* operaházi taggal, akinek óriási erejü baritonhangja van és pompásan tud mindenféle hangszert vele imitálni. Dankó dalait ezuttal *Lányi* Géza, a népszinház tagja, az ország leghiresebb czimbalmosa fogja kisérni, mint vendég. A nagy müélvezetet igérő hangverseny estélyek *pénteken, szombaton* és *vasárnap* este 8 órától fognak megtartatni az „*Angol Királynő*“ üde, kellemes udvarkertjében. Felhivjuk rá a nemes élvezetben gyönyörködni szerető közönség figyelmét.

— **Kiállitási szédelgések.** A kereskedelemügyi miniszter értesitette Hajdumegyét és Dereczen városát, hogy az „Arcachon les Bains“ nevü franczia fürdőhelyen az idén rendezett kiállitás, mely csak nem rég nyilott meg, Turenne gróf budapesti franczia főkonzultól nyert értesülés szerint, semmiféle hatósági védnökség alatt nem áll, sem erkölcsi, sem anyagi támogatásban nem részesül, hanem szédelgésre alapitott magán vállalat, amely semmiféle bizalmat nem érdemel s igy az iparosok ezen kiállitásban esetleg szándékolt részvételtől visszatartandók. Jó lesz ezt megjegyezni a debreczeni iparosoknak, mert ez a szédelgő magánvállalat, főleg a vidéki tájékozatlan kisiparosokra vetette ki hálóját s ezeket akarja hangzatos czimekkel és igéretekkel a lépre csalni.

— **Népünnepély.** A dalegylet aug. 1-én a nagyerdőn népünnepélyt rendez, mely alkalommal a tüzijáték bevégzése után este 9 órakor a vigadó előtti bekeritett helyen a zenepavillon helyiségében a helybeli négy dalegylet és Rácz Károly zenekara közremüködésével dalestélyt tart, melyhez az előkészületek megtétetvén, a müsor az alább következőkben tétetik közé: 1. „Nyitány“ Rácz Károly zenekara által. 2. „Régi magyar népdal egyveleg“ előadja az ács ifjusági dalkör Boros karnagy vezetése alatt. 3. „Szabadságdal“ Hubertől: előadja a kereskedő ifjak dalköre Fenczel Rudolf karnagy vezetése alatt. 4. „Nemzeti zászló“ Hubertől: előadja a munkás dalegylet Meller Sándor vezetése alatt. 5. „Balatoni dalok“ Gaáltól: előadja a debreczeni dalegylet Mácsay Sándor karnagy vezetése alatt. 6. „Kölcsey Hymnusz“ Erkeltől: előadja a négy dalegylet Mácsay Sándor karnagy vezetése alatt. — Az elnökség.

— **A vasutasok munkaszünete.** Már emlitettük, hogy a kereskedelemügyi miniszteriumban azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a munkával annyira megterhelt vasutasoknak is megadják a munkaszünetet, melyet Németországban már régen behoztak. A M. Á. V. igazgatósága, hogy tájékozhassa magát, mennyiben volna keresztülvihető e terv, felhivta minden nagyobb állomás főnökségét, többek között a debreczenit is, hogy munkaszünet behozatala esetében menynyivel kellene a személyzetet szaporitani, mennyivel több kiadást okozna ez s elbirná-e a származó vonattorlódást az állomás berendezése. A munkaszünet természetesen csak a tehervonatokra vonatkozik, a személyvonatok itt szóba se jöhetnek.

— **Névváltoztatás.** Kiskoru Kohn Lipót és Adolf debreczeni lakosok vezeték nevöket belügyminiszteri engedélylyel *Keleti*-re változtatták.

— **Talált kulcsok.** Tiszszen Arthur festőművész 10 darab kulcsot talált, igazolt tulajdonosa nála Darabos-utcza 988. szám alatt átveheti.

Távirat.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósitójától. —

Budapest, julius 29. Á béketárgyalások folynak a folyosóra kiszivárgott hir szerint a kompromisszum megtörtént a kormány ismert feltételei alapján. A béke helyre állt.

A büvös sarok.

— Szenzációs találmány. —

Idáig két nevezetes sarka volt a világnak. Az egyik az Achillesé, a másik az Északé. Az elsőt felfedezték a görögök és a felfedezésük Achilles életébe került. Az északi sarok közkedveltségü. Ez még mines meg ugyan, de mindenki fel akarja találni, Nansen a Frammon. Andrée léghajón és ép most veszik a hirét annak, hogy egy kedélyes bécsi uri ember bicziklin akar az északi sarkra jutni. Az illuzórius és hideg sark-lázba derült napsugárként ragyog bele az utólérhetetlen sarok. *Löderer* Béla főhadnagy *Barcsay* Lajos mérnök az Andréei és Nansenjei ennek, de az emlitetteknél sokkal

szerencsésebben operálnak. És mivel régi közmondás, hogy lassu, sark északi sarkot mos, igy tehát valószinü, hogy Lödererék sarkjának felfedezése az északiét is jelenti. Mert mi az utólérhetlen sarok? Olyan komprimált és bármely czipőre vagy czizmára alkalmazható alkotmány, melylyel napokig el lehet járni minden fáradság nélkül.

Erről az uj találmányról a következőket jelentik:

Fáradt, verejtékes homloku gyalogos katonák, akik hosszu masirozás után fáradtan dőlnek kaszárnyabeli kemény ágyukra, lihegve sietö póstások és telegramkihordók, a kik a dróton járó hir sebbességéhez alkalmazkodva futják be a város utczáit, turisták, a kik hajlott derékkal kusznak a meredek hegycsucsokra, igaz örömmel hallják annak az egyszerü kis konstrukcziónak a hirét, a melyet *Lőderer* Béla, a szatmári 12-ik honvédgyalogezred fiatal főhadnagya elmés invenczióval szerkesztett össze.

A szenzácziós uj találmány, a büvös sarok, aczéllal pántolt czipősarok, a melynek közepében egy kis üreg van, ebben az üregben pedig egy kis rugó, a mely föl s alá himbálja az embert, ugy, hogy a járás könnyüvé, kellemessé válik. A mikor a főhadnagy ebből az ördöngős sarokból elkészitette az első modellt, bemutatta tiszttársainak.

— Csak járj magad rajta, biztatták a bajtársak jóakaratu mosolylyal.

De Lőderernek nem szegte kedvét ez a hihetetlenség. Hónapokig furt, faragott a kis modellen s a mikor tavaly egy évi szabadságot kapott, minden idejet a büvös sarok tökéletesitésére forditotta. A fővárosba ment s ott egy fiatal gépészmérnökkel, *Barcsay* Lajossal ismerkedett meg, a ki teknikai tudásával sokat segitett a büvös sarok elkészitésén.

A tavaszszal elkészültek munkájokkal a föltalálók. A járást könnyitő sarkot kétféle szerkezettel készitették el. Az egyik erősebb és vaspántokkal van beszegve, ez bakkancsra való és katonai használatra van szánva. A másik szerkezet a polgári gyaloglókra terjeszti ki a humánus találmány áldását. Könnyü bőrsarok ez, a min vasnak semmi nyoma sincsen. A sarkokat vékony patkó formáju vaslemez szoritja a czipőre.

A katonáknak szánt szerkezetet a főhadnagy bemutatta a hadügyminisztériumban, a hol nagy érdeklődéssel fogadták a találmányt. A másik szerkezet a póstaigazgatóság mérnök-szakértői elé került s tegnapelőtt e két főhivatal képviselői megtették az első kisérletet a büvös sarokkal.

A budai hegyek közt, a Szép Ilona regényes vidékén jöttek össze a kisérletezők. Közös hadseregbeli és honvédtisztek, körülbelül nyolczan tettek próbát a pompás találmánynyal, a póstaigazgatóságtól pedig Nagy Sándor, a kézbesitési ügyosztály tisztviselője, nemrég még maga is katonatiszt, jött el kipróbálni a Lőderer főhadnagy ármányos masináját. A kirándulásban nehány ismert sportsman is részt vett.

A társaság két órakor indult el és párokra szakadva egy huzamban elgyalogolt a fővárostól tizenegy kilométernyire eső *Hidegkut* községig. Hidegkuton megittak egy-két pohár sört s a habozó italtól felvidulva visszafordultak s este hét órakor már a budapesti aszfalton kopogott a büvös sarok a próbagyaloglók lába alatt.

Mintha csak a Koronaherczeg-utczát rótták volna végig egyszer-kétszer, üdén, ruganyosan lépdeltek az uton. Nyoma sem látszott meg rajtuk az öt órai gyaloglás fáradságának s az elragadtatás hangján beszéltek a kitünő találmány sikeréről.

Valóságos áldás ez a találmány a gyalogjáró embernek. Könnyü, kényelmesen hordható jószág. Ha az ember fölcsatolja a lábára, mintha a levegőben járna. A büvös sarok gazdája alig érzi, hogy lába van. Testének egész sulya a rugóra nehezedik, az pedig kétszer akkora megerőltetést is kibir. Járás közben hullámzó ringást érez az ember. Lőderer főhadnagy már napok óta jár ilyen sarkokon és valósággal mesés távolságokat gyalogolt be a legnagyobb könnyüséggel.

A turisták egyrésze fél az uj sarkoktól. Bécsben járva, a főhadnagy érintkezett az alsó-ausztriai turista-egyesülettel, a melynek százezernél több tagja van s ott a turisták barátságosan fölszólitották a föltalálót:

— Vonja vissza főhadnagy ur a sarkait, mert akkor már nem virtus turistának lenni, ha fáradtság nincs.

A büvös saroknak az egész világra szóló szabadalma van már s mint halljuk, az őszi hadgyakorlatokon a német császár előtt is kisérletet tesznek vele.

Andrée elveszett!

-- A Sas a tengerben. —

Tegnap érkezett az első hir Andrée sorsáról. Megdöbbentő hir, a mely azt mondja, hogy a bátor léghajós a tudomány vértanuja lett társaival együtt. A Sas-t, a mely julius 11-én büszkén szállott föl Virgohafenből, erős, havas viharok lepték meg, a melyeknek a hátán egy darabig pokoli tánczot járt aztán lezuhant a jeges hullámok közé.

A tengerfenék lett Andrée sirja. Az a szőke szép menyasszony, a ki könnyes szemmel várja északról keményszivü jegyesét, gyászt fog ölteni, mert ha igaz a szomoru hir, Strindberg is osztozott mesterének tragikus halálában.

Andrée léghajójának pusztulásáról tegnap ez a telegramm érkezett:

Amszterdam, julius 28.

A Nieuver Rotterdamsche Courent Grimsby-ből a Dortrecht nevü hollandi gőzhajó kapitányától a következő távirat ot kapta:

Én csak ideérkezésemkor értesültem Andrée léghajóutjáról. A *Fehér tengerben* egy különös tárgyat vettem észre, de nem tudtam megállapitani, hogy mi volt. *Hajó nem lehetett*, mert puhának és mozgékonynak látszott. Döglött czethal sem, mert okvetetlenül igen rossz szagot terjesztett volna, holott az illető tárgy körül csak *néhány madár röpködött*. Ebből azt következtetem, hogy ez a tárgy csak *egy léghajó maradványa lehetett*. Ezt a tárgyat julius 17-én délelőtt vettem észre az északi szélesség 69·83-dik és a keleti hosszuság 35·34-dik fokán.

A Dortrecht kapitány csak azért táviratozott oly későn a dologról, mert előbb nem kötött ki. Északi Oroszország Archangelszk nevü kikötőjéből indult a Fehér tengeren át a norvég partok mellett Angliába s a Lincoln grófságban levő Grimsbyben állapodott meg, a honnan aztán tudósitást küldött a holland lapnak.

A kapitány telegramjában megjelölt hely, a hol a léghajó roncsait látta: a Fehér-tengerben fekszik Lappland Kola nevü félszigete fölött, nem messze a Varang-fjord nyilásától.

A Sas julius 11-én szállott föl az északi szélesség 79-ik és a keleti hosszuság 25-ik fokán. A déli szél eleintén kedvezhetett neki, de másnap már kelet felé hajtotta s lehet, hogy a *Ferencz József* föld közelében érte a katasztrófa.

A szerencsétlenségnek mindjárt a fölszállást követő első vagy második napon kellet történie, mert különben julius 17-én nem lehetett volna a *Sas* a Fehértengernek azon a pontján, a mely legalább is százötven földrajzi mértföldnyire, vágyis *ezerszáz kilométernél* messzebbre esik a Dán-szigettől, a hol Andrée fölszállott.

Több lap Stockholmból eredő informáczió alapján valószinünek tartja, hogy Andréet a sarki áramok, bár léghajója élőször északnak indult, délre ragadhatták, és igy valószinü, hogy a katasztrófa a gőzhajó kapitánya által jelzett ponton tényleg bekövetkezett. Andrée és társai alighanem már életükkel fizették meg merész vállalkozásukat, mert igen kedvező körülményeknek kellett volna közrehatniok arra, hogy esetleg egy jégtáblára jussanak, a honnan csethalások megmenthették volna őket.

CSARNOK.

Thália Sólyomkeőn.

Irta: **Mándoky Sándor.**

Sólyomkeő, 1895. november 30-án.

Kedves Malvine!

Jelentem alásan megest itt vagyok.

Azaz, hogy nem is én, — hanem csak a firkám.

Az már bizonyos, hogy magam is jobban szerettem volna, ha ugy igazándiba berukkolhatok magukhoz; dehát ez mostanság — fájdalom! — nem lehetséges.

Tudja kedves Malvine, az árestánszosnak csak a gondolata szabad; no mert a most még hivatalosan is divatos paralysis progressivát és egyébb hasonló természetü elmebeli beborulásokat leszámitva, nincs az a dunkli, aki ennek határt tudna szabni.

Miután pedig én most árestánszos vagyok és mint ilyennek jelenben a sétifikálás erősen be vagyon tilalmazva, hát alig lépnék egyet, azon nyomban zurückot kajántana az én pogány profószom.

Ne gondolja, nem a Laczika; iszen ha tőle függne, nem igy állna a világ sorja.

Minekutánna pedig ez most igy van; osz' hiába esik nehezére az én szegény fejemnek, mégis csak bele kell nyugodnom a kommendóba, mert hát „aki muszi, a' csak muszi!“ mondja a debreczeni baka gyerek. Hát mán én se szólhatok ki másképp, miután én is csak felsőbb hatalom alatt álló emberfiók vagyok.

Csak az az egy gondolat a vigasztalásom, hogy mégse lesz ez mindig igy s elvégre nekem is felvirad a szabadulás napja és annyi szenvedés után örökre bucsut mondhatok ennek a vadregényes, görbe országnak.

Az is megeshetik, hogy azután meg majd másformáju bilincsekbe fogják verni az én rakoncátlan lelkemet; dehát már ebbe is belenyugszom, mert tetszik tudni, szörnyü játszi eszük van azoknak odabent oszt' — ex offo — pompásan értenek az alantasok szekálásához. Pedig hát Petőfi után még Menelik is megmondotta, hogy többet ér egy jó közlegény száz Baratierinél.

Dehát igy volt ez mindig.

No de nem akarom én magát ezzel untatni; hisz' olyan régi nóta ez már, hogy uton-utfélen még a verebek is ezt csiripelik.

Ni — izé!? Hát hol is kezdjem csak?

Pedig biz' Isten, sok, nagyon sok mondani valóm van; hanem azért mégis csak az időjárással kezdem el a tereferét.

Hát bizony, itt nálunk már megint tél van és ugy két hét óta ismét nyakig járunk a hóban. S ez a kellemes állapot, most már igy leszen a jövő április végéig, ha ugyan Nix kisasszony ő fehérsége meg

nem bicsakolja magát és csupa passióból tovább nem mulat a hegyeinken.

Én édes Istenem! Hisz' nem ezért Bihar Szibéria, hogy ne bővelkedjék hóban, fagyban, jégben, zuzmarában, télben; más meg ugy is vajmi kevés vagyon benne.

Ah kedves Malvine, higyje el, csak most örvendek igazán és a lelkem mélyéből annak, hogy a multkor nem irtam meg magának az oly hamar letünt nyári szép napok összes élményeit. Igy legalább — ha csak gondolatban is, — de még egyszer átélhetem azokat s egy rövidke órára feledve a jelen zordonságát, kéjelegve sütkérezhetem a mult idők ragyogó verőfényében.

Tehát még mindig, még mostan is csak a mult az én világom?!

Azt mondják — szegény lélek az, amelyiknek mindig csak multja van.

Pedig higyje el nagyon, de nagyon csalódnak. Mert mi a mult? Nem az, ami volt, hanem a mi lesz. Igen barátnőm, a mult a jövő.

(Folyt köv.)

Vegyes.

Szerelem temploma.

— Doych Nelli. —

Szerelem temploma durván bemocskolva,
Mintha a *szerelem* nem az *Isten* volna.
Messiás, óh jöjj el, lángoló ostorral
Verd ki ezt a népet.
Szentélyén a szentnek, a szent szerelemnek
Most a latrok élnek.

Gondos Sándor.

—

(A legszebb asszony), a kinek párja tökéletességben sem az előtt, sem azóta nem volt, tekintélyes franczia és olasz irók állitása szerint de Vignier Paula, Petrarca kortársa volt. A szellem kiválósággal is megáldott nőt lángoló, ditirámbikus módon a természet remekének festik, melynek látásától az elbódult szemlélő csak nehezen tudott megválni. Ha de Vignier Paula Toulousenak, szülővárosának utczáin végigment egész sereg bámuló férfi és nő, ifju és hajadon követte. A fenségtől körülsugárzott és egyuttal elragadóan bájos női jelenség nyilvános csodálata idővel olyan tulzottá vált, hogy Toulouse parlamentjének komoly aggodalmai támadtak zavarok beállta miatt. Nem birtak alkalmas módot találni, hogy a csaknem botránynyá fajuló áradozásnak véget vessenek, azért felkérték Vignier kiasszonyt, hogy többé sohase mutatkozzék Touleuse utczáin fátyol nélkül. E rendszabály azonban annyira felbőszitette a toulouse-iakat, akik attól a gyönyörüségtől látták magukat megfosztva, hogy a világ legszebb nőalakját láthassák, — hogy nagy tömegben csődültek a parlament elé és erőszakkal fenyegetődztek, ha a tőlük kegyetlenül elvont élvezetet továbbra is megtagadják tőlük. Erre ujabb rendelet jelent meg, melynek értelmében a szépséges Paulának minden héten kétszer fátyol nélkül kellett mutatkoznia lakása egyik ablakánál. A A meggyötrött leány keserves könyeket sirt e kényszer miatt és erélyes iratot készitett, melyben követelte a zsarnoki rendelet feloldását, mely őt nyilvános látványossággá alacsonyitja. A parlament nagyon udvariasan, sőt mondhatni galantariával válaszolt e beadványra, de a rendeletet nem változtatta meg. De Virgnir Paulának, ki Ninon de L'Ennlonhoz hasonlóan 88 esztendős koráig megőrizte elragadó vonásainak báját és csodás termetét, egész életén át, sok baja, de kevés öröme volt tökéletes szépségéből. Ez vigasztalásul szolgálhat azoknak, kiknek nem adaotott, hogy feltünően szépek legyenek!

—

(A franczia orosz gyermek.) Pikáns kis pörben itélt a párisi I. kamara. A. ur házasságtöréssel vádolta nejét és a házasság fölbontását követelte.

— Egy évnél tovább különváltan éltem nőmtől, — szólt — mikor lebetegedett. Én tehát nem lehetek a gyermek atyja.

A.-né ezt felelte:

— Igaz, hogy különváltan élünk, de a férjem elfelejti, hogy a franczia-orosz ünnepélyek idején hozzám jött és nálam maradt másnapig. Ez a gyermek magyarázata.

A férjet elutasitották keresetével.

*

(Mi a teendő?) Calius egy sértő levelet kapott. Siet fel a klubba barátjaihoz s kérdi: mi a teendő?

— Az a szokás, felelik barátai, hogy két barátodat elküldöd ehhez az urhoz s felszóllittatod, hogy adja elő kifogásait vagy *verekedjék.*

Calius igy felel:

— Hát kérlek menjetek el hozzá s szóllitsátok fel, hogy adja elő *kifogásait.*

*

(Akinek nem hisznek.) Füllenes urat oly gyakran érték hazugságon, hogy egy szavát sem hiszik már. A minap egy társaságban egy mesét akart elmondani s igy kezdte:

— Hol volt, hol nem volt, volt egyszer...

De ekkor már félbeszakitották ezzel a kiáltással:

— Ugyan kérlek, hagyd el, nem volt soha sehol senki!

——

(Egyről-másról.) Mensdorff Pouilly Klotild grófnő, a császárváros Clo-Cloja, amióta gróf Apponyi Albertné lett, szorgalmasan tanul magyarul. Szorgalmának legszebb jele az a kedves magyar levél, amelyet a gróf közelebb kapott tőle. A hatsoros levél a megszólitástól kezdve az aláirásig tiszta, kifogástalan magyar nyelven van irva. — Az uj hollandi kormánynak belügyminiszterévé, Bergesius Goemant nevezék ki. Alig van a politikában szereplő ember, a ki nem rég még egy hollandi lap parlamenti tudósitója volt s igy ugyszólván az ujságirók karzatáról került a miniszteri székbe. — Karczagné-Kopácsy Juliska elszerződött New-Yorkba a Conried-féle operett-társulathoz. A modern amerikai hölgyek a csöngetyü helyett uj jelzőt használnak — ezüst fütyülő alakjában. — Frankfurtban egy Ripberger Klára nevü hölgy érdekes himzett képet állitott ki. Nagyszerü himzése a sixlini madonna eredeti nagyságu másolata s ugy rajzban mint szinben meglepően hü kópia. Klára kisasszony hat évig dolgozott érdekes müvén s csak mostanaban végezte be. Az egész himzés durva vásznon a tüfestés modorában hol laposabb, hol domborubb himzéssel készült. — A himzés már a csekélyebb távolságból is olyan hatást tesz, mintha finom ecsetvonásokkal készült volna a kép. — Müértők szerint ez a himzés 60,000 márkát is megér. — Londonban az Aberdeen grófnő elnöklete alatt szervezett női klub elhatározta, hogy nők nemzetgyülését szervezi, amelyben minden rendü és rangu nők lesznek képviselve. Egyelőre tizennégy tagu szervezőbizottságot küldtek ki. — Londonban még ma is mindenki bámulja a sok remek ajándékot, melyet Viktória királynő kapott jubileuma alkalmából. Legpompásabb ez ajándékok közt az a könyvtábla, melyet a cambridgei, cumberlandi, mecklenburg-strelitzi és tecki családok ajándékoztak neki. Ebbe a táblába fogják kötni a királynő életrajzát, melyet Holmes, a windsori könyvtáros ir. A tábla nehéz aranyból készült. Előrészén a V. R. I. (Victoria Regina Imperatix) monogramm látható, korona alatt; a monogramm és a korona szafirokból, rubintokból és gyémántokból készült.

Közgazdaság.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „Közgazdaságibank részv.-társaság" közlése. 1897. julius hó 29-én.

Államadósság:			
Magyar aranyjáradék 4%	—	122.30	122.80
„ vasuti beruházási köt. 4½%		123.—	124.—
„ koronajáradék 4%	—	100.—	100.50
„ regále vált. köt. 4½%	—	100.75	101.75
Osztrák aranyjáradék 4%	—	123.25	123.75
Egységes államkötvény 4²/₁₀%		102.—	102.50
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.		141.—	142.—
Részvények:			
Magyar hitelbank részvény	—	396.25	396.75
Osztrák hitelbank részvény	—	367.80	368.—
Magyaripar- és keresk. bank. r.		103.—	103.50
Sorsjegyek:			
Magyar jelzálogbank 4%-os sorsj.		124.50	125.50
„ „ 3%-os „		102.50	103.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os		123.—	124.—
Magyar vöröskereszt sorsegy		10.—	10.50
Osztrák „ „	—	20.25	20.75
Olasz „ „	—	12.50	13.—
Bazilika sorsjegy	— — —	6.70	7.20
Jó-sziv „	— — —	3.90	4.20
Pénznemek:			
Cs. és kir. arany	— — —	5.63	5.69
20 márkás arany	— — —	11.73	11.77
20 frankos arany	— — —	9.50	9.53
1 Sovereigns	— — —	11.95	11.99

——

Budapesti gabona-tőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1897. julius 28.

Buzát ma gyöngén kináltak, a kereslet kedvező volt. — Élkelt szilárd irányzat mellett 20.000 mm. 25—30 krral drágább áron.

Egyéb gabonanemüekben rozs 15—20 krral szilárdabb lett, minden más változatlan maradt.

Eladatott:

Buza. Uj-Tiszav.: 100 mm. 79.5 kg. 11.— frton, 200 mm. 79. kg. 10.90 frton, 200 mm. 78. kg. 10.80 frton mind három hónapra.

Zab: 5.92—6.25.

II. Határidő-üzlet.

Az irányzat eleinte szilárd volt, később azonban lanyha lett és az árak élénk forgamellett emelkedtek.

Hivatalos felmondások: nem történtek.

Hivatalos zárófolyamok. Déli 1 órakor:

Buza márcz.—ápr.-ra	1897	10.67—10.69	
„ szept.—októberre	1897	10.36—10.38	
Rozs „	1897	8.27—8.29	
Tengeri máj.—jun.-ra	1898	5.24—5.26	
„ jul.—aug.-ra	1897	4.54—4.56	
Zab szept.—okt.-ra	1897	5.84—5.86	
Repcze aug.—szept.	1897	13.——13.10	

Zárlat d. u. 4 órakor:

Buza őszre	1897	10.45—10.46	
„ máj.-juniusra	1897	10.76—10.77	
Rozs őszre	1897	8.40—8.41	
Zab „	1897	5.82—5.83	
Tengeri máj.—jun.-ra	1897	5.26—5.27	
„ julius—aug.-ra	1897	4.66—4.67	
„ aug.—szept.-ra	1897	4.82—4.83	
Repcze	1897	13.10—13.20	

Ingatlanok forgalma.

A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvvi osztályánál. —

1. Kiss József és neje Kiss Eszter 118 □ öl területü csapó-kerti szőllőjüket a rajta levő épülettel együtt megveszik Rácz Lajos és neje Orosz Ágnes 1050 frtért.

2. Özv. Tóth Károlyné megveszi özv. Tóth Andrásné Molnár Zsuzsánna és társai 523 □ öl terütetü tóczós-kerti szőllőjüket 700 frtért.

3. Harsányi Bálint és neje Nagy Sára 598. sorszámu házukat ondódi földjével együtt megveszi Kripkó Sándor 1700 frtért.

Bérkocsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra:		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5.—	3.—
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3.—	2.—
II. Óraszámra.		
Fél órára	—.40	—.30
¼ órára	—.60	—.45
Egy egész órára	—.80	—.60
Minden következő órára	—.40	—.30
Az utolsó órán tul félórára v. kevesebb időre	—.20	—.15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül.	—.50	—.30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik	—	—
A temetőbe ki és vissza	2.—	1.40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1.20	—.80
A szinházba menet	—.60	—.40
A szinházból jövet	—.80	—.60
Bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	—.50	—.30
Éjjel menet vagy jövet kézi táskával	—.80	—.60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab málha után külön 10 kr. dij jár.	—	—
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, czukor-gyár, légszesz-gyár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	—.50	—.30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	—.80	—.60
A nagyerdei fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	—.50	—.30
Menet és jövet egy órai várakozással	1.—	—.70
Minden következő órára	—.60	—.40
Külső barom- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással	1.20	—.90
Minden következő órára	—.40	—.30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	—.50	—.30
Menet és visszajövet 1 órai várakozással	—.80	—.60
Minden további órára	—.40	—.30

A dijak reggeli 6 órától esti 9 óráig számittatnak.

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai" nyomda és kiadó részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: **Zoltai Lajos.**

246.

Az „ISTVÁN" gőzmalom társulat

őrleményeinek

ÁRJEGYZÉKE

saját raktárában.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyülésen megállapitott s 1887. évi junius 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállitási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett.

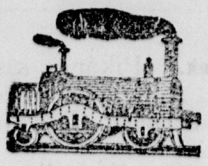
ZSÁKKAL EGYÜTT.

	100 kiló
A. Asztali dara nagyszemü	19.20
B. „ „ apró szemü	18.80
0. Királyliszt	18.20
1. Lángliszt kivonat	17.80
2. Elsőrendü zsemlyeliszt	17.40
3. Zsemlyeliszt	17.—
4. Elsőrendü kenyérliszt	16.60
5. Közép kenyérliszt	16.20
6. Kenyérliszt	15.80
7. Barna kenyérliszt	14.80
8. Takarmányliszt	10.80
11. Finom korpa **zsákkal**	4.60
11. „ „ **zsák nélkül**	4.40
12. Durva korpa **zsákkal**	3.80
12. „ „ **zsák nélkül**	3.60
Csirke buza **zsák nélkül**	3.—

A zsákok sulytartalma — teljsulyt tiszta sulynak véve.

A. B. 0—6 számig	85 kiló
7. és 8. szám	70 „
11. 12.	50 „

Debreczen, 1897. julius 29. 709—2—1

Vasuti menetrend.

Érvényes 1897. május hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen—Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul		Vonat	Érkezik	
P.-Ladány*	12.—	déli	Vegyesvonat	1.28 délután
P.-Ladány	3.48	délután	Tv. sz. sz.	5.24 délután
P.-Ladány	8.15	este	Személyvonat	9.45 este
Budapest	8.53	reggel	Gyorsvonat	1.50 délután
Budapest	12.36	délután	Személyvonat	8.10 este
Budapest	10.37	este	Személyvonat	5.45 reggel

Debreczen—M.-Sziget

Királyháza	5.30	reggel	Gyorsvonat	1.— délután
M.-Sziget	3.05	reggel	Személyvonat	9.50 délelőtt
M.-Sziget	4.07	délután	Személyvonat	11.— esta
M.-Sziget	6.59	délután	Gyorsvonat	11.40 este
M.-Sziget	7.58	este	Tv. sz. sz.	8.08 reggel

Debreczen—Szerencs

Szerencs	8.25	reggel	Személyvonat	12.26 délelőtt
Szerencs	4.02	délután	Személyvonat	7.07 délután
Szerencs	8.10	este	Személyvonat	11.— este

Debreczen—Füzes-Abony

Füzes-Abony	4.42	reggel	Vegyesvonat	10.24 délelőtt
Füzes-Abony**	4.12	délután	Vegyesvonat	7.56 délután

Debreczen—Nagy-Léta—Vértes

N.-Léta—Vértes	8.35	reggel	Vegyesvonat	10.46 délelőtt
N.-Léta—Vértes	4.17	délután	Vegyesvonat	6.20 délután

Debreczen—Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök

B.-Szt-Mihály	5.28	reggel	Vegyesvonat	8.58 reggel
B.-Szt-Mihály	3.57	délután	Vegyesvonat	6.58 délután

— Tiszalök épités alatt. —

* Minden kedden
** Csak Tisza-Füredig.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik		Vonat	Indul onnan	
P.-Ladány	7.40	reggel	Tv. sz. sz.	6.12 reggel
P.-Ladány	5.16	reggel	Személyvonat	4.08 reggel
Budapest*			Gyorsvonat	9.15 este
Budapest	8.47	délután	Személyvonat	9.40 délelőtt
Budapest	6.54	délután	Gyorsvonat	2.15 délután
Budapest	2.40	éjjel	Személyvonat	7.05 este

M.-Sziget—Debreczen

M.-Sziget**	7.50	reggel	Személyvonat	4.— reggel
M.-Sziget	12.16	délután	Személyvonat	6.— reggel
M.-Sziget	6.58	délután	Személyvonat	1.35 délután
M.-Sziget	8.43	este	Gyorsvonat	4.— délután
M.-Sziget	10.22	este	Személyvonat	8.56 délután

Szerencs—Debreczen

Szerencs	8.07	reggel	Személyvonat	5.— reggel
Szerencs	12.21	délután	Személyvonat	9.07 délelőtt
Szerencs	7.50	este	Személyvonat	5.13 délután

Nagy-Léta—Vértes—Debreczen

N.-Léta—Vértes	7.25	reggel	Vegyesvonat	5.25 reggel
N.-Léta—Vértes	3.18	délután	Vegyesvonat	1.05 délután
Sáránd***	8.33	este	Vegyesvonat	9.25 este

Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök—Debreczen

B.-Szt-Mihály	8.17	reggel	Vegyesvonat	5.25 reggel
B.-Szt-Mihály	6.49	este	Vegyesvonat	3.27 délután

— Tisza-Lök épités alatt —

Füzes-Abony—Debreczen

Tisza-Füred	8.—	reggel	Vegyesvonat	4.18 reggel
Füzes-Abony	5.32	délután	Vegyesvonat	11.35 délelőtt
F.-Abony****	7.47	este	Vegyesvonat	5.22 délután

* Csak P.-Ladányig.
** Csak Szatmárról.
*** Ünnep és vasárnapokon junius 1-től szeptember 15-ig hétfőkedik.
**** Csak Ohat-Kócsig.

A munkácsi uradalom ásványvizei
a **MILLENNIUMI KIÁLLITÁS** egészségügyi csoportjában kiállitva.
Diszoklevéllel lettek kitüntetve.
Schönborn-Buchheim Ervin gróf
Munkács-Szentmiklósi uradalmából
SZOLYVAI és POLENAI

égvényes savanyuviz, kitünő üditő ital. Orvosi tekintélyek által elismert kiváló hatásu **gyógyvizek**. Különösen ajánlva **gyomorbajoknál, fejfájás, szédülés** és **vesebajoknál; vizeleti szervek bántalmainál, epekő** és **aranyeres** megbetegedéseknél. **Köszvény elleni különlegesség.**

LUHI ERZSÉBET

rendkivülli kellemes izénél fogva főleg borral vegyitve a betegnek élvezetes, kellemes üditő italt képez.
Tulságos gyomorsav képződésnél, idült gyomorhurut és étvágytalanság, torok, gége és hörgök idült hurutos bántalmai ellen feltünő sikerrel lesz alkalmazva.

Főraktár:
CSANAK JÓZSEFNÉL,
Debreczenben.
Továbbá kapható minden füszerüzletben és vendéglőben.

FELSŐ KERESKEDELMI TANINTÉZET
NAGYVÁRADON.
Alapittatott 1888. évben. Nagyvárad város, Biharvármegye, a nagyváradi kereskedelmi és iparkamara segélyével tartatik fenn.

Végzett növendékek **egy évi önkéntességre jogosultak s azonnal alkalmazást nyernek** pénz-, biztositó intézeteknél, gyárakban, kereskedelmi vállalatoknál, hivatalokban (az 1883. évi minősitési törvény alapján.) Elhelyezésökről a tanintézet gondoskodik.

Előkelő családok fiai részére fényesen berendezett

internátus

a kereskedelmi palotában. **Franczia** és **német társalgási nyelv** elsajátitása biztositva.

A tanév szeptember 1-én kezdődik.

Felvilágositást készséggel nyujt

PROPPER N. JÁNOS,
igazgató.

678—10—5

„Csokonai" nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1897.